

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/3 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/3 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 cr.,
a treia-oraă 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăce Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrisuri nu se înapoiază

Numeri singuratici à 5 cr. se vând în Sibiu: la librăria „Tipografie”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cisnădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weisz Bernat și la loterie.

„Limba statului“.

(S.) Știm, — și cum se nu știm, când aproape în fiecare zi ni-se dau dovezi și exemple eclatante, — că funcționarii noștri publici nu stau în serviciul cetățenilor dela cari își au puterea și existența, ci în serviciul maghiarisării, în serviciul șovinismului maghiar.

Nu este astăzi funcționar public în Ungaria, care se nu accentueze la fiecare ocaziune dată necesitatea validității limbii maghiare ca limbă de stat, și nu este teren în viața noastră publică, pe care se nu se comită cele mai revoltătoare acte de volnicie pentru a se ajunge scopul urmărit de puterea de stat, care e: maghiarisarea deservită a întregii administrațiuni publice, ear' cu timpul maghiarisarea întregii populațiuni alcătuitoare de stat.

Acest scop îl urmăresc organele noastre administrative, în prima linie; și prestațiunile lor pe terenul eschiderei din viața publică a celorlalți limbi egal îndreptățite din țară, sunt într'adevăr uimitoare, în ce privește cutezanța cu care se fac. Am văzut mai anii trecuți, cum un protopretor a oprit ținerea adunării generale a unei reuniuni învățătoresți, din motivul, că ținerea ei a fost anunțată micului pașă maghiar în limba — română.

Și același lucru îl vedem și pe alte terene ale vieții publice. Am văzut de multe ori, cum câte un funcționar inferior dela căile ferate maghiare, a denegat estradarea biletului cerut, numai pentru-că biletul nu a fost cerut în limba statului. Și am văzut, cum câte un biet profesor maghiar, cu funcție neregulată de creier, striga în gura mare dela catedră, că el nu va suferi ca elevii sei să vorbească, nici ei între ei, și nici măcar să cugete în altă limbă, decât numai în — limba statului. Și tot așa și pe alte terene.

Puterea de stat lucrează deci, pe toate terenele și cu întregul aparat ce-i stă la dispoziție, pentru maghiarisarea cu forța a întregii vieți publice din țară.

Și totuși credeam, că mai este o instituțiune publică în Ungaria, care — conform misiunii nobile ce o are, — nu a intrat în apele șovinismului maghiar, și instituțiunea aceasta era — justiția. Credeam, că cel puțin ea va rămâne nepărtinitoare în manuearea dreptății, împărțindu-o în mod egal tuturor, amăsura literelor legii esistente.

Astăzi am pierdut însă credința aceasta. Puterea de stat a atras până și justiția în serviciul maghiarisării, și despre acest fapt regretabil ni-s'au dat dovezi dureroase în zilele din urmă.

Am văzut cum a decurs pertractarea dela Alba-Iulia în procesul pentru fondul lui Iancu; ear' cele întâmplate acolo sunt mai mult decât revoltătoare. Când cei aflători în drept au cerut să facă us de îndreptățirea ce le-o dă legea, ca să vorbească în fața judecătoriei în limba lor maternă, întregul tribunal, cu procuror cu tot, le-a sărit în cap și le-a denegat dreptul și a negat existența legii pozitive, cu a cărei esecutare sunt în prima linie tocmai ei, judecătorii, însărcinați!

Și se mai miră Maghiarii, că noi nu vrem să ne împrietimim cu starea de lucruri ce ei ne-au creat-o! Nu oameni în toată firea, ci idioți am fi, și de batjocura întregii lumi am fi, dacă am aproba și am aplauda purtarea oamenilor, cari ne detrag acum dela gură până și fărîmăturile ce ni-le-au aruncat odată de bunăvoie de pe masa, la a cărei îmbogățire am contribuit și contribuim și noi, din greu!

Cu mult mai important e însă cazul pe care ni-l comunică „Gazeta Transilvaniei” în numărul de Sămbăta trecută. E vorba, că un președinte dela tabla regească (irelevant dela care) a

adresat circular formal subalternilor sei președinții de tribunale, în favorul validității limbii maghiare în justiție. Ear' culmea e, că președintele de tablă se provoacă în circularul seu la un rescript al ministrului de justiție, de același cuprins ca și circularul seu.

Președintele dela tabla regească dă deci ordin președinților de tribunale, și îi provoacă, ca: „pe baza înaltului rescript al domnului ministru de justiție de datto 20 Ianuarie a. c. nr. 4807/99 III. a.) să aibă în vedere și mai departe interesul de stat de primul rang al deplinei validități a limbii maghiare pe terenul tribunalului de sub inspecțiunea lor, și despre progresul esperiat pe acest teren să binevoiască a-i raporta la începutul anului viitor, până la 15 Ianuarie.“

Va să zică lucrul se face în mod sistematic, arătându-se din an în an progresul făcut pe terenul acesta; și se face la ordinul puterii de stat.

Îndrumările pe cari le dă președintele de tablă subalternilor sei, pentru ajungerea scopului urmărit, sunt apoi curioase prea afară din cale.

Li-se spune, că dacă la vre-o judecătorie intră acte cari nu sunt compuse în limba statului, trimițitorul să fie făcut întâiu atent, cu tact, ca în viitor să folosească limba statului; ear' dacă sfatul dat „cu tact” nu se prinde, să li-se retrimită raportul cu toate adnezele, cu provocarea oficioasă, ca să le aștearnă în limba statului, și cu admnierierea, că dacă în viitor nu se va face raportul în limba statului, și nu se vor dresa toate actele în limba statului, vor fi considerate ca năinătate, ear organele respective vor fi pedepsite cu amendă corăspunzătoare.

Și onorabilul președinte de tablă crede și e convins, „că procedura aceasta nu e lipsită de echitate recerută și va duce la scop!“ Pentru-că onorabilul președinte de tablă pe semne nu știe, că limba oficială a comunelor nu președinții de table regești o stabilesc, ci comunele însăși, și că organele comunale nu pot dresa altcum actele esite din mâinile lor, decât în limba comunei. Pentru-că onorabilul președinte de tablă nu știe, pe semne, că organele justiției, fie ele ori-cât de înalte, nu au drept de disciplinare și de croire de pedepse asupra funcționarilor comunali, cari sunt organe administrative. Și e mare rușine că nu le știe acestea!

Președintele de tablă le mai spune subalternilor sei, că nici în afaceri de cărți funduare și de drept privat să nu primească documente făcute în limbă străină, mai ales valahă, dacă nu e alăturată la ele și traducerea autentică maghiară, pentru-că limbii maghiare trebuie să li-se câștige validitate în justiție, pe toate liniile.

Asta e părerea onorabilului președinte de tablă (omul are părere în loc de respect față de legea pozitivă) și părerea și-o motivează cu aceea, că deși este lege care zice, că limba maghiară, ca limbă oficială în justiție, e decretată numai pe seama judecătorilor mai înalte, totuși asta s'a zis în lege „numai pentru stările de atunci!“ Legea aceea poate fi considerată ca „având caracter numai provisor, care astăzi și-a pierdut valoarea!“

Așa vorbește despre legile esistente, sancționate de Monarch, un reprezentant înalt al justiției maghiare, un președinte de tablă, chemat să vegheze, ca sfințenia legilor să nu fie atacată și stărbită din nici o parte!

În alte state civilizate, un astfel de reprezentant al justiției ar fi pus pe banca acusaților. Dar' la noi, n'ai cui să-l denunți și n'ai dela cine să-l ceri pedepsirea. Pentru-că în momentul în care ai face încercarea aceasta, președintele de tablă și-ar pune sub nas „înaltul rescript al dlui ministru de justiție de dtto cutare“, ear' dacă te-ai atinge de ministrul de justiție, și-ar răspunde: „Sunt ministrul Maj. Sale!“ și

dacă faci încercarea să te apropii de poalele Tronului, ca să spui Maiestăței Sale ce acte de volnicie și de nedreptate comit ministrii Sei: găsești ușile închise, ear' la reîntoarcere găsești deschise — ușile temniței!

O desperată stare de lucruri, care mult nu poate să mai dănuiască. Răbdarea popoarelor își va avea și ea marginile sale, peste cari nu poate trece. Odată trebuie să isbucneasă nemulțumirea, cu întreagă furie, din sinul popoarelor nedreptățite și batjocorite.

Ne îngrozim de potopul ce are să vină și totuși îl dorim. Să vină cât de curând, ca să curețe odată temeinic atmosfera infectată în care sunt condamnate să-și ducă zilele popoarele ne-maghiare din țeară. Se vină, pentru-că răspunderea pentru urmări nu e a popoarelor, ci e a:

Ministrilor Maiestăței Sale!

Sibiu, 6 Dec. n.

Din parlament. Președintele camerei maghiare a aflat cu cale să îndrume abia în ședința de ieri, Marți, la ordine pe deputatul Barabás, care, în replica dată altaltăieri răspunsului prim-ministrului Széll, la interpelarea în chestia lui „Jelen“ a zis, că „poporul maghiar nu a simțit nici-odată iubirea și căldura inimii Regelui“. Kossuthistii au început să facă șgomot, să bată în mese ca la cărmă, ear' în cele din urmă au cerut ședința secretă, ca să tragă la răspundere președinția pentru îndrumarea la ordine. În ședința secretă au vorbit Komjádi, prim-ministrul Széll, Polonyi, Berzeviczy și alții. După terminarea ei s'a votat de nou asupra răspunsului prim-ministrului Széll la interpeleția lui Barabás, pe care dieta l-a luat la cunoștință. S'a continuat apoi discuția asupra cuotei.

Prima rândunică. Un mame-luc a eșit din marele partid guvernamental, din motivul, că convingerile sale politice nu mai stau în consonanță cu vederile partidului. Numele mame-lucului cu „convingeri politice“ e Herzeguz Ferencz, beletristul maghiar, care ieri și-a anunțat eșirea din partid, fiind-că cu ocaziunea alegerei sale de deputat și-a dat cuvântul în fața alegătorilor sei că nu va vota pentru nici un fel de urcare de cuotă și omul vrea să se țină de cuvânt. Natural, că după-ce va fi votată cuota, noul disident, răsleața rândunică, se va întoarce îndrăgă la familie. Pentru-că așa se face politica în marele partid guvernamental.

Scrisoarea lui Apponyi. Contele Apponyi a adresat o scrisoare lungă alegătorilor sei din Jászberény, în care se încearcă să-și motiveze atitudinea sa în chestia cuotei. Se știe, că atât Apponyi, cât și președintele fostei partide naționale, Horánszky, au luptat din toate puterile în contra urcării cuotei; ear' acum făcând parte și ei din partidul guvernamental, au să o vazeze negreșit. Apponyi zice în scrisoarea sa, că situația s'a schimbat; Maghiarii au fost bătuți în chestia cuotei din partea Austriacilor, cari cereau toți și în uniformitate urcarea cuotei, pe când în Ungaria încercările de rezistență au fost prea slabe. De aceea, trebuie să se plece în fața evenimentelor date și trebuie să voteze cuota, — pentru-că altcum n'ar ajunge ministru!

Nu se face împăcarea! Principele Schwarzenberg a ținut o vorbire alegătorilor sei din Budweis, cărora le-a spus, că înțelegerea Cehilor cu Nemții e imposibilă. Cabinetul actual a ofensat atât de grav sentimentul național al Cehilor, încât nime nu poate cere ca Cehii să-l spriginească, fie în ori-ce

formă. Pertractările puse la cale între Cehi și Nemți nu vor avea deci nici un rezultat. Cehii trebuie să facă opoziție guvernului și să recurgă chiar și la obstrucționism, câtă vreme raporturile de limbă nu sunt regulate în Boemia. De aceea guvernul ar trebui să rezolveze întâiu această chestie.

Natural!

Chestia Ghenadie va fi pusă în curând de nou la ordinea zilei în parlamentul român. Un ziar din București ne spune, că guvernul român va prezenta zilele acestea un proiect de lege pentru acordarea unei recompense naționale fostului Metropolit Ghenadie.

Aceasta se face în conformitate cu stipulațiunile hotărâte de Lascar Catargiu pentru închiderea chestiunii metropolitane, stipulațiuni din cari una, și anume recompensa națională, rămăsese neîndeplinită.

Conferențe naționale în T.-Severin.

III.

Despre a III. conferență dela T.-Severin, Amicii și vrășmașii chestiunii naționale, rostită Sămbătă, la 20 Nov. v. de dl prof. Const. N. Tanovicanu, secretarul secțiunii Ligei de acolo, primim următorul raport-rezumant: Ora-torul începe prin a aminti importanța zilei de 20 Noembrie v., aniversarea a 300 ani, de când Mihaiu-Bravul a fost proclamat, de adunarea generală din Alba-Iulia, domn al Transilvaniei

Întrând apoi în materie, arată criza prin care trece chestiunea națională, de vr'o cățiva ani încoace. Nici-odată curentul favorabil ei — amicii chestiunii acesteia — nu s'au văzut împedecați în acțiunea lor de mai multe pedeci, de mai multă răutate; nici-odată vrășmașii ei n'au apărut mai amenințători, mai primejdioși.

Defineste ca fiind amici ai chestiunii naționale, pe acei ce dau, neconditionat, concurs ori-cărei mișcări patriotice printre Români. Spune că numărul acestora a scăzut simțitor în ultimii timp: dovadă goul ce se accentuează tot mai mult la Ligă, această fortăreață a aspirațiunilor noastre naționale. Arată cauzele cari au provocat acest gol, citând, între altele, politica, (cea îngustă, de partid ori clică), ucigașa tuturor întreprinderilor generoase, a ori-cărui avânt patriotic. Denunță ca vrășmași ai chestiunii naționale pe acei cari, din asemenea motive, părăsesc steagul Ligei, sacrificând intereselor vremelnice de partid, interesul patriei. Justifică tonul aspru al cuvântărei, prin faptul că chestiunea comportă o astfel de tratare. Califică pe prietenii vremelnici ai Ligei, cari încetează, la un moment dat de-a servi cauza națională, de „patrioți cu chirie“ și protestează contra acestui nou soi de patriotism. Le cere să-și aleagă: sau la Ligă, unde să se devoteze complet intereselor patriei, sau să rămână robii intereselor lor.

În fine, referindu-se la svonul ce circulară, dela o vreme prin unele cercuri inteligente ale țării și cărora presa s'a făcut ehou, protestează cu indignare contra însușăneii că Liga ar avea un caracter politic, sau că vre-una din personalitățile politice ale țării, ar fi având vr'o ascendent acolo.

Arată căl de absurdă este această aserțiune și cât de ridicol motivul acelora ce se retrag dela Ligă sub acest pretext, când de fapt tocmai motivul contrar — că la Ligă nu se face politică — îi hotărăște pe mulți din oamenii, recunoscând ca făcând politică militantă, să părăsească rindurile naționaliste.

Nu se teme de retragerea acestora: Chestia națională va trăi și fără dinșii și poate mai bine fără dinșii, va trăi cât timp va trăi românismul, căci e o chestiune vitală pentru neamul nostru.

Liga și-a fost implinit jumătate rolul ei: dacă cercurile conducătoare țării au, sau pregătesc soluții în chestia națională, dacă, mai ales, lupta între partide s'a pus dela o vreme pe terenul chestiunii naționale, obligând pe politiciani de a se interesa de soartea fraților noștri de afară din regat, acest rezultat se datorește evident acțiunii înțelepte și stăruitoare a Ligei. I-a mai rămas aceștia o sarcină: să pătrundă în inima națiunii, să harangheze masele, spre a le face constiente de datorita lor patriotică. Aceasta va trebui să fie programa tinerelor generațiuni, și într'acest sens trebuie hrănit și cultivat spiritul acestora.

Termină, dorind, ca în cel mai apropiat viitor, o conferență ca cea rostită de d-sa, sub titlul: „Amicii și vrășmașii chestiunii naționale“ să nu mai fie posibilă în România, să pară un non sens, un anacronism.

Proxima conferență va avea loc Duminecă, la 28 Noembrie v. Dl prof. Bungețianu va vorbi Despre patriotism.

„Haramia vezér“.

Ori-cât de mare ar fi mișcia celor-ce ne clevetesc și calumniază pe noi, ea nu întrece pe aceea care a insultat și calumniat spiritul glorificat al lui Iancu. În fața fiecărui Român de bine trebuie să isbucneasă văpaia indignărei, când aude cum la adresa celui mai nobil și ideal suflet de erou, răsună din gura mare a unui mititel slujbaş, în atriul justiției, cuvântul infam: haramia vezér!

Și dacă mai este în noi un picur de mândrie, dacă avem un simbreu de viață și conștiință, ca și ehou dintr'o stâncă, trebuie să se reîntoarcă vorba grea asupra celui, care a binemeritato, prin cutezanța urei, ce l-a animat la actul sacrileg.

Mai rău ca Perczel.

Este cu atât mai provocător procurorul dela Alba-Iulia, că un cuvânt așa de greu nici Perczel n'a aruncat asupra memoriei lui Iancu. Perczel era ministru de interne când a dat faimosul ordin din 1895. Ca politician neresponsabil decât unor deasemenea șovinști ca și el, ce se numesc deputați, el și-a permis mult, în fanatismul seu speculant. Dar' mai târziu însuși s'a pocăit, căci sentința adusă pe baza ordinului seu, însuși a nimicit-o.

Și nici chiar acest Perczel n'a cutedat să-și zică lui Iancu „Haramia vezér“.

A zis, că s'a făcut faimos prin atrocități, și că și-a vândut patria (bine înțeles a vândut-o Impăratului seu). Dar' haramia vezér, cel mai infam nume ce i-se poate da cuiva, nume de care lotrii și ucigașii s'ar simți ofensați — nu l'a folosit!

Mai rău ca toți Ungurii.

Reprezentantul „justiției“ maghiare s'a dovedit în acest cas mai rău decât toți Ungurii. Au spus Maghiarii multe vorbe rele de Iancu, dar' acest cuvânt nime nu l'a mai rostit față de el. A trebuit să decadă într'atâta viața publică din Ungaria, ca de pe buzele unui factor al justiției, să ese la adresa eroului unui neam întreg, vorba cea mai teribilă de hulă, pe care nime nici dintre Unguri n'a mai spus-o.

Ungurii și Iancu.

Biograful lui Avram Iancu, dl Iosif Sterca-Șulufiu, care a cedit aproape tot ce Maghiarii au scris despre eroul nostru, se exprimă astfel în chestiune:

„Puțini sunt, cari cel puțin despre Iancu mai spun și ceva bine. Unii recunosc, că Iancu a fost un bărbat finer, bine instruit; că el a fost însuflețit pentru înalte idealuri naționale; că el a fost un căpitan viteaz și un inimic human: viața bărbăților și onoarea femeilor a fost respectată; că el n'a fost inimic orb al Maghiarilor; că el a respins ori-ce distincțiune pentru persoana sa, orduri, funcțiuni.“

Astfel se resumă părerile unor scriitori unguri despre Iancu. Și totuși un procuror, cutedază în sala tribunalului a-l numi „haramia vezér“, — fără a fi măcar îndrumat la ordine!

Lukács Béla.

Un distins maghiar, Lukács Béla, fost ministru, scria în ziarul „Házánk és a Külföld“ (nr. 51) la 1866, când Iancu trăia ca o umbră a adevăratului Iancu, astfel:

„O persoană de o soarte tragică stă în fața noastră. Acea figură, care sub greutatea calamităților s'a încovoiat, care poartă pe sine urme de înfiorătoare uragane, odinioară era voinic, când în pomposul lui costum național împărția mandate la sute de mii. Acest spirit, care odinioară locuia în acea figură frumoasă, care s'a împărechiat cu sine însuși și acum decade — odată se însulețea pentru cele mai nobile idei.“

Ear' în „Reform“ (1872) același Lukács scria:

>Nisuițele lui Iancu nu se pot și nu este iertat să se condamnă, pentru că scopul lui a fost curat desinteresat: a luptat o soarte mai bună pentru poporul român.

Réthy Lajos.

Vestitul inspector de școală din Deva, Réthy Lajos, care nu poate fi bănuț de filoromân, scria în „Vasárnapi Ujság“:

>Acele familii maghiare, care au ajuns în mâna lui Iancu, au fost ferocite; vieța bărbaiților și onoarea femeilor au fost cruțate și respectate. La masacrarea Abrudenilor a fost Iancu de față, dar acestei catastrofe i-a premers trădarea infamă a lui Hatvány. Iancu a luat parte cu onestitate și cu sinceritate la actul de împăciuire; când s'a descoperit miserabila trădare, n'a putut împedea răsunarea.

Ürmössy Lajos.

Un alt istoriograf și politician maghiar, de altfel șovinist și brutal din cale afară, care el însuși aprobă oprirea colectei pentru monumentul lui Iancu, scria în „Budapesti Hirlap“, că >Iancu a fost un inimic human, și a luptat pentru principii.

Nemes Ödön.

În „Hazánk és Külföld“ (nr. 39—1872) acest domn scria:

>Iancu cel onest și serios a fost inamicul faptelor neomenești; acei Maghiari, cari au căutat seut la el, au fost părtași de cea mai onestă tractare. Acesta e fapt, pe care nimeni nu-l poate nega; Iancu căuta lupta pe față; el a vrut să se războiască ca soldat.

Enciclopedia maghiară.

Enciclopedia maghiară „Pallas“ încă face cu Iancu o excepțiune distinsă.

>Singur Iancu, dintre toți Români — zice „Pallas“ — s'a însuflețit pentru libertate și scopuri politice mai înalte.

Ear' Jancsó Benedek, în cel mai nou volum al seu, editat de Emke, îl prezintă pe Iancu, ca o figură ideală a luptelor din 1848.

Mai rău ca Bánffy!

Dar' ce se zicem, când însuși Bánffy, cel mai rabiast ministru maghiar, s'a declarat cinstit despre Iancu. După-cum spune dl Dr. Aurel Muntean, care-i era omul, Bánffy a declarat că permite să se ridice monument la mormântul lui, pentru-că „Iancu a fost o figură distinsă a revoluției“.

Nu te ascunzi de rușine, dle prof Lázár, că Bánffy a fost mai nobil decât d-ta, care prezintă a reprezentarea statului maghiar în justiție?!

Judecătoriiile cu jurați.

(Urmare).

Sentața.

După ascultarea vorbirilor, tribunalul se retrage ca să aducă sentența. La croirea sentenței poate lua parte numai judecătorul care a fost prezent la pertractare, dela început până la fine. (§. 321).

Tribunalul poate să ordoneze întregirea procedurii. (§. 322).

Dacă procurorul abastă dela acuză, ear' din partea celor păgubiți nu s'a înfățișat nimeni, — tribunalul aduce

decis de sistare. În celelalte casuri tribunalul trebuie să aducă sentență. (§. 323).

Sentața judecătoriei se poate baza numai pe dovezile căștigate în decursul pertractării principale. Judecătorie e datoare să precumpnească toate dovezile aduse. Judecătorie, în sentența ce o aduce, declară pe acuzat de vinovat sau de achitat. Achitarea nu poate fi motivată cu lipsa de dozevi. (§. 324).

Judecătorie nu poate condamna în sentența sa o faptă, pentru care nu s'a ridicat acuză. Judecătorie nu e legată întru nimica de propunerea acuzatorului. Dacă vede însă, că acuză sau apărarea se află pe teren greșit, admoniează părțile și eventual amină pertractarea, ordonând întregirea cercetării. Aminarea trebuie să se dea negreșit în cazul, când fapta cade sub pedeapsă mai grea de cum e cea propusă din partea acuzatorului. (§. 325).

Judecătorie aduce sentență de achitare în casurile următoare:

1. Dacă fapta nu e punibilă; ear' dacă e punibilă, a fost tranșată mai înainte, prin sentență de achitare.

2. Dacă nici fapta, și nici aceea, că acuzatul e făptuitorul, nu s'a putut dovedi.

3. Dacă a intrat prescripția sau se constată cazul de inconștiență ori de impunitabilitate.

Dacă acuzatorul și-a retras acuză. (§. 326).

În sentență trebuie să se cuprindă:

1. Declarația că sentența se aduce în numele M. Sale.

2. Numirea tribunalului, a locului și a datului în care s'a ținut pertractarea.

3. Numele judecătorilor, a acuzatorului, apărătorului și a notarului.

4. Numele acuzatului.

5. Raporturile personale ale acuzatului.

6. Numirea faptei punibile cu care a fost acuzat.

7. Achitarea sau condamnarea acuzatului.

8. Dispozițiile în privința speselor.

9. Motivele.

Ear' în cas de condamnare, sentența trebuie să mai conțină:

a) precizarea faptului punibil, cu înșirarea împrejurărilor;

b) calificarea faptului punibil, conform legii;

c) pedeapsa croită, cu provocare la paragraful respectiv din codul penal;

d) la pedepse în bani, modul schimbării lor în pedepse corporale;

e) computarea arestului preventiv în pedeapsa croită; și

f) în cas concret constatarea, că speșele procesuale nu se pot încassa. (§. 327).

În motivare, judecătorie trebuie să se estindă asupra tuturor momentelor ivite în decursul pertractării. Trebuie să se înșire toate motivele, agravante și atenuante. (§. 328).

Sentața trebuie să se aducă și să se publice imediat după terminarea pertractării. Dacă acuzatul nu s'a prezentat ca să se publice sentența, presidentul dispune să fie adus. Sentața de achitare se poate trimite acuzatului și în scris. Publicarea se face așa, că presidentul citește sentența, împreună cu motivarea. În chestii grave și complicate, judecătorie poate amina publicarea sentenței, pe cel mult opt zile, dar atunci sentența trebuie să fie definitiv concipiată, împreună cu motivarea. (§. 329).

După publicarea sentenței, presidentul întreabă părțile dacă vreau sau nu să recurgă la remediile de drept. Dacă acuzatul n'are apărător, presidentul îi esplică scopul apelării. În urmă, decide tribunalul, dacă acuzatul are să

rămână și mai departe în arest, sau să pună în libertate. Dacă este teamă că acuzatul ar pute să fugă și să dispară, arestarea lui se impune. Când sentența conține și pierderea oficiului sau a drepturilor politice, municipiul la care aparține acuzatul vine avisat despre aceasta. (§. 330).

Procesul verbal.

Despre decurgerea pertractării principale se ia proces verbal, în care trebuie să se cuprindă tot ce s'a petrecut în fața judecătoriei. Fasiunile martorilor și ale acuzatului trebuie să fie redată cât se poate de fidel. În chestii de importanță, întreaga pertractare vine stenografată. Stenografierea trebuie ordonată și atunci, când una din părți o cere aceasta și depune speșele necesare. Despre consultările și votările judecătorilor se ia alt proces verbal. Protocolul despre pertractarea principală părțile îl pot lua în privire și pot cere copii de pe el. (§. 331).

Procesul verbal despre decurgerea pertractării principale îl subscrie presidentul, notarul și eventual translatorul. Dacă părțile îl dificultează, forul superior poate să ordoneze contraprobă cu privire la partea dificultată. (§. 332).

Alte dispoziții.

Dacă se comite vre-o faptă punibilă în decursul pertractării, făptuitorul vine arestat, la propunerea procurorului; și dacă e competentă judecătorie, îl judecă imediat. Eventual îl dă pe mâna judecătoriei competente. Dacă respectiv e membru al puterii armate, vine predat autorității sale militare. (§. 333).

Când e destul de evident, că presedintul poate să-l dețină, ear' procesul verbal, în care i-se cuprinde fasiunea, se predă procurorului. Dacă respectiv e militar, vine escortat și predat autorității sale militare. (§. 334).

Aminarea pertractării se face pe timp nedeterminat. Suspendarea pe un timp anumit. Continuarea se face în fața aceluși judecătorie, cari au luat parte la pertractarea dintăiu. În cas de aminare, presidentul pune termen nou, și trimite citațiuni noue. (§. 335).

Pertractarea principală se mai poate amina: 1. Dacă acuzatul se bolnăvește înainte de a-și pute spune apărarea. 2. Dacă se bolnăvește apărătorul și nu e cine să-l suplinească. 3. Dacă se bolnăvește martorul sau espartul, a cărui fasiune e de importanță. 4. Dacă se aduc dozevi noue, cari reclamă timp de pregătire pe seama apărătorului. 5. Dacă abandonarea acuzei face aminarea necesară, și 6. Dacă în decursul pertractării se ivesc pedeci de neînvinș. Suspendarea se poate face și pentru recrearea persoanelor oboșite. (§. 336).

(Va urma).

„Fratele cavalerului Muntean“.

— Chestia fondului Iancu. —

Suntem datori — fie măcar curioșității legitime — a da unele amănunte despre actul ce am publicat ieri. A fost o întâmplare norocoasă, dar' numai întâmplare, dacă am reușit a pune mâna pe arma cu care să zdrobim pentru totdeauna calumnia îndrăzneată a clicaișilor noștri. Și momentul, care ne-a procurat această armă, — ori-cât de tristă lumină ar arunca ea din alte puncte de vedere, — merită să-l relevăm.

Moța — Muntean.

Între dl Ioan Moța și dl Dr. A. Muntean se ivise după alegerea de preot în Oraștie o mare diferență. S'a pus la cale contra dlui Moța un proces urit, — care se aseria dlui Muntean. Destul că o polemică s'a provocat în privința

aceasta în coloanele „Revistei Oraștiei“. Noi am întrevănit în favorul dlui Moța, pe care-l ținem absolut nevinovat. Lucrul luase o întorsătură gravă. Astfel se face, de la 26 Iunie 1899, dl Dr. Muntean vine la Sibiin, ne face o vizită în redacție, și ne spune >casul cu Moța< pentru a ne informa.

„Fratele cavalerului“.

dl Dr. Muntean s'a prezentat directorului nostru, dl Dr. Dăianu, cu cuvintele >fratele cavalerului Muntean<. E o alusie aceasta la o altă polemie a noastră cu „Revista Oraștiei“. Prin luna Maiu a. c. după >triumful< Arădanilor cu alegerea de episcop >Revista< pornise o campanie contra noastră pe tema >organizațiunea partidului național<. Am bănuț că dl Dr. Muntean ar fi autorul articolelor. Aceasta din motivul, că după retragerea dlui Moța dela „Revista“, am observat o intimă relație între dl Muntean și redacția foii din Oraștie. În această credință, scriam în nrul 107 al „Tribunei“:

„Înțelegem, ca cerul din jurul dlui Dr. Aurel Muntean, din Oraștie — fratele reșosatului cavaler Muntean dela Dej — să încerce a da nișel sprigin ortacilor sei arădani așa de compromiși.“

La aceasta dl Dr. Muntean ne-a trimis o declarație, care s'a și publicat în nr. 108 al „Tribunei“. Prin ea dl Muntean declara, că nu este dînsul autorul articolului din vorbă, și ne spunea, că suntem rău informați, dacă credem că dînsul ar da sprigin >acelei< clicie într'adever compromișe.

La acest incident a făcut alusiune dl M. prezentându-se ca >fratele cavalerului Muntean<.

Cavalerul Muntean.

Suntem datori să reamintim ceva despre reșosatul August Muntean, avocat din Dej, care a fost făcut sub domnia lui Bánffy cavaler al nu știm cărui ordin. În >mare< schimbare la față a unor naționaliști de dincolo de Carpați, schimbare produsă prin relațiunile stabilite între Sturdza și Bánffy, s'a scris oare-care rol de intermediar și dlui Aug. Muntean, care era avocatul de curte al lui Bánffy. Dl Aurel C. Popovici descriese în „Desvôlurile publicate în „Tribuna“, acest rol, pe care de altfel dl Aurel Muntean îl tăgăduia, provocând o violentă polemie în jurul acestei teme, polemie la care a luat parte cu mult succes și dl Ales. Vaida-Voevod.

Acest fapt espică de ce noi am relevat >frățietatea< dlui Aurel Muntean cu August Muntean.

Ori-cum va fi fost chestia, cu rolul din București a reșosatului Muntean, fapt e, că el a fost intim al lui Bánffy, și fapt e, că fratele seu în viață, dl A. Muntean a împărțit aceleași raporturi cu fostul prim-ministru maghiar. Lucru pe care de altcun nu-l neagă, din contră, îl mărturisește franc — cum am văzut — și de multe-ori l'a susținut în public.

În congregațiunea comitatului Hunedoara dl Muntean a susținut o moțiune în favorul lui Bánffy, pe vremea când acesta era aproape de cădere.

Concluziuni.

Ori-cum am judeca rolul domnului Muntean în afacerea fondului lui Iancu, — rol pe care noi îl detestăm și reprobăm, — un lucru este evident din el: procesul, care s'a pornit contra lui T. L. Albin, a fost pus la cale de secția naționalităților. După convorbirea ce dl Muntean a avut cu Jeszenszky a apărut numai decât a doua zi articolul din „Budapesti Hirlap“, care a pornit campania publicistică în foile ungurești. Articolul era fabricat de Jeszenszky și dacă purta datul „Sibiin“, era numai pentru a seduce lumea. În același timp a apărut și faimosul articol din „Kolos-“

vârș, fabricat tot în oficina din Buda-pesta. Acest articol, — iscălit: egy adakozó (un contribuent), — cerea direct dela „Tribuna“ socoteala de la fond.

Ca întotdeauna, și atunci Jeszenszky a țesut o mare intrigă, cu mai multe scopuri. El voia și să prigonească pe Albin, și să ne facă eventual de rușine pe toți, și să ne certe între noi și să ne desbina.

Grație clicaișilor, intriga a reușit aproape complet.

Revista esternă.

Nu există alianță.

Discursul lui Chamberlain despre noua triplă alianță continuă a preocupa presa europeană și cercurile politice. Politicianii interesați (din Anglia, Germania și America) desmint pe întrecute și cu oare-care necăz suspect, stirea dată de ministrul englez.

Presa din Berlin declară hotărât, că nu există nici un fel de alianță cu Anglia sau America și nici nu va fi, de oare-ce aceste țeri nu încheie alianțe din principiu. Tot aceasta se afirmă și în un comunicat semi-oficios din „Hamb. Corr.“ zicându-se între altele, că Chamberlain prin cuvântul >alianță< a voit să arete, numai că raporturile anglo-germane sunt mulțumitoare.

Ziarele americane sunt de părere, că Chamberlain a îmbiat alianță, dar' de fapt aceasta nu există și nici nu e proiectată. Aceasta o exprimă o depeșă din Washington, publicată în „Newyork Herald“, în care, după-cum afirmă ziarul, se tâlmăcește părerea cercurilor oficiale.

Războiul în Africa-sudică.

După o lungă tăcere a venit earăși o știre despre Ladysmith, în care se spune, că orașul e tot mai tare strimtorat de Buri și poziția Englezilor e tot mai primejdoasă. Orașul e împreșurat de 10 mii de Buri.

Din partea vestică se anunță, că Methuen se află cu oastea sa în grea situație. Dacă va înainta spre Kimberley, poate fi espus sau să capituleze, sau să-i fie nimicită oastea.

Depeșele sosite din Cap, la Londra anunță, că reșcoala Africanerilor ia tot mai mare întindere. Până acum au trecut pe partea Burilor 8000 de Olandezi.

Din toată lumea.

Convenția Samoa. — Congresul socialiștilor din Franca. — Reșcoala în Venezuela.

Din Washington se anunță, că secretarul de stat Hay și ambasadorii Germaniei și Angliei au scris un tratat, prin care Statele-Unite își dau învoirea la convenția anglo-germană, asupra insulelor Samoa.

În 3 Dec. c. s'a deschis congresul socialiștilor francezi, la Paris, în Gymnase Voltaire. Au fost de față la 1000 de participanți, între cari toți deputații socialiști. După constituire s'a decis a se admite în congresul corondenții presei. La ordinea zilei este chestia, că oare socialiștii să participe la conducerea afacerilor sau nu? (cum e de present ministru un socialist, Millerand).

Reșcoala în Venezuela (America) continuă. Mai de nou răsculații, conduși de Hernandez, au ocupat orașul Maracaibo.

FOITA „TRIBUNEI“.

SALVINA.

(Urmare).

V.

Ionuț Dandea se grăbi să plece curând din Abrud, mai curând decât altădată. Deci îndată-ce plecă Horia, merse și el în ospătărie, stătut puțin, apoi zise cătră cumnatu-seu și cătră soru-sa:

— Haidaiți să plecăm, că încă azi putem umbra botezaiți.

— Doar' să înorează dinspre Vulcoiu? — întrebă popa.

— Ba nu, dar' fumegă Detunata, — răspunse Ionuț.

Pe cale vorbiră puțin. Muierile mergeau călări pe caii încărecați cu tirgaș, ear' bărbaiții în urma lor tot călări, unii cântând, alții fluierând. Ionuț căt fu din Abrud până-n Bucium, merse tot zicând în frunză. Semn că era îngândurat, că altcun el nu ar fi mers atăta cale fără vorbă.

Când fură în Cerbu se opru o leacă la popa la poartă, fi spuse popii nu știu ce și; acela scoase din șerpar nu știu ce și-i dete lui Ionuț, cu vorbele: numai de-ar fi într'un cias bun. În Sat încă făcu așa; tot așa și în Ișbita și în Șasa, de unde apuca pe luncă-n sus spre Montari. Nici că i-ar fi fost calea dealungul Buciumului, dar' spuse ortacilor,

că are unele afaceri băteșești și așa va merge pe acolo să se mai înțeleagă cu ortacii, cari nu fură în Abrud. Adevărul însă era, că al eduna bani pentru calea deputaților la Sibiin și Viena.

Seara stătă la soru-sa și aci încă vorbi tare puțin, până le puse Salvina cina pe masă. Dar' când văzu pe Salvina intrând cu cina, se ridică de pe seau și punându-i amândouă mâinile pe umere, îi zise: Salvina, acum adă tot ce ai de gând să ne pui pe masă, apoi haidе sezi cu noi la masă, că avem mari taine de descoperit. Acum nu te mai codi, nu zice nimic, ci adă ce ai și sezi cu noi. Tuspatur încăpem numai bine la masă.

Fu cea dintăia-dată, că Salvina sezu cu stăpâni la masă, de când se afla în casa lor, și cea dintăiu servitoare ce fu poftită de maica preoteasă se mânănese cu ea la masă fu Salvina, dar' până acum nu primise. Acum însă, după multele vorbiri și înțelegeri avute cu Ionuț, priml se șeadă și ea cu el la o masă și cu stăpâni ei.

Cinări în cea mai mare tăcere. Nici unul nu nimerea vorba potrivită, cu care se înceapă. După cina zise popa, dar' numai ca să nu fie fără vorbă: Salvina... umple păharele... ba ni că-s pline. Preoteasa rise cu hohot: dar' nu le vezi că-s pline? Ionuț zimbă și el și luând un păhar în mână, grăi numai atăta: Apoi să ne fie de bine! Și cicoeni cu soru-sa și cu cumnatu-seu și cu Salvina. Ea încă cicoeni cu toți și de astă-dată își muia buzele cele subțiri în vin. Ear'

după-ce Ionuț o întrebă: Numai atăta? Ea răspunse după obiceiul ei: Și atăta-i prea mult, dar' acum treacă ducă-se pentru ziua de azi!

— Așa zic și eu, pentru ziua de azi! — adause Ionuț; — pentru ziua de azi, care a lăsat-o Domnul să destăinim tainele, să știm pe cine avem la noi și oare e vrednic să-l ținem între noi, să-l apropiem de noi, ori trebuie numai decât departat dela noi? Ce zici tu Salvina la aceasta?

— Ce se zic? Zic, că ai dreptate! Vremiile sunt grele și mai grele pot să vie și ar fi rău destul ca să ți în arăt casei oameni cari te pot și vinde la timp de nevoie. Eu am venit în munți, că am știut că de nu aflui în ei adăpost din calea dașmanilor, atunci și de m'oiu băga în gaură de șerpe și nu scap dinaintea lor. Dar' cei-ce mă primiră, nu știură pe cine primesc. Acum a venit vremea ca d-voastră, trei oameni de cinste și de omenie, să știți cine sunt și de unde sunt, să știți dacă mai am drept să fiu ocrotită, ori trebuieșe isgonită?

— Salvina, — grăi Ionuț, — de-ai fi chiar fata unui ucegaș, purtarea ta te arată că ești vrednică să ai intrare în ori-ce casă de omenie. Așadară fii bună și ne spune cine ești și de unde și ce venturi te-au adus pe aici?

— Așa zic și eu, — grăi popa Nicolae.

— D'apoi să vă spun din fir în pâr. Eu sunt din Ardeal, din țeara Hațegului. Tatăl meu a fost popă într'un

sat ce-i zic Văloce. La părinți eram numai eu și un frate, Toma. Când mă apucam fecioria a abătut pe la noi boierul ai cui sunt iobagii din Văloce, cu un copil al lui, un domnișor, ce atunci îi mijiau mustețele. Eu spălăm grău la fantână dinaintea casei, mama era în grădină la legume, tata era în pridvor cetia din psaltiera asta ce o port eu, dimpreună cu paraclisul, ear' frate-meu Toma imi scoate apă cu găleata. Cât ce intră boierul, tata îl pofti în sus, Toma îi ajută cocișului să desprindă, mama intră și ea în lăuntru, ear' eu imi căutai mai departe de lucru. Dar' diavolul de domnișor nu merse în casă, el stătut tot pe cocie și prinse a vorbi cu mine: Cum mă chiamă? de câți ani sunt? am pețitori? și câte și mai câte. Eu, vezi bine, trebuia să dau răspuns ca la ficiorul boierului, dela care atirnă, să fie tata popă, ori ba? Și după ce-i spusai toate și-i spusai că mă cere ficiorul popii Buzdugan din Măuce, care s'a popi lângă tatăl-seu, că-i bătrân, numai atăta zise domnișorul: >S'a popi de-a nrea tata<, apoi merse și el în lăuntru. Mult nu au stătut la noi și s'au dus, dar' cât a stat carul în curte până să plece, boierul cel bătrân și cel tiner tot la mine se înholbără, de mă temeam că m'or deochia. Ear' când să plece, cel bătrân zise numai atăta:

— Așa, părinte, cum am zis: de vrei poți fi protopop, ori poți fi despopit, poți alege.

(Va urma).

CÂNTECE VOINICEȘTI.

IX.

Ce mi-a fost mai drag pe lume Calu sur și haine bune, Nevasta gătită bine, Potecua prin pădure Pardosită cu alune.

De pe Jiu.

X.

Cine dracu-o mai văzut Fată ca o peniță Ducându-o la temniță, Joi o-au prins, Vineri o-au dus, Sâmbătă în fer o-au pus Duminecă tot a plâns. Când fu Luni dimineață: Păcălab dela temniță Slobozî-mă la uliță, Doar' oi ved-e-o pășerea Să fie din țeara mea, Să scriu eu o cărticea S'o trimit la maica mea Să vândă mărgelele Să plătească ferele, Ba să-mi vândă bonifița, Să-mi plătească temnița. Câte haine mi-o rămas Să le încarce pe trei caré Să le scoată ntre hotaré Să le dea foc și paré, Ca să meargă vetea n țeară C'a robit fată fecioară!

Din Cooc și Reteag.

Cronica zilei.

Sibiu, 6 Dec. n.

Memento. 8 Decembrie: Reun. inv. gr.-or. presb. I. — VII. din dreapta Murşului, ca. Arad adunare în Chişineu.

9 Decembrie: Concurs la postul de notar comunal în Mereurea (pretura Cercului, Szerdahely). — Concurs not. cercul în Nucet şi Cornăţel (pretura Noerich).

10 Decembrie: Licit. publ. în Roşia-săsească (Rothberg) pentru esarândarea păşunatului bis. gr.-or. (130 jug.).

11 Decembrie: Serata literară a societăţii „Petru Maior” în Budapesta — Adunarea generală a universităţii săseşti în Sibiu.

DI Ioan Lahovary, ministrul de esterne al României a primit dela Țarul marea cruce a ordinului Sf. Ana.

† Francisc Smolca, fost pres. al Reichsrath-ului, a răposat luni în Leiberg, în etate de 89 ani. În tinereţe era fervent liberal şi prin anii patruzeci cu atâta vehemenţă luase parte la acţiunile politice, încât guvernul din Viena l-a condamnat la moarte. Împăratul însă l-a graţiat. În 1848 a fost ales membru la dieta imperială. Mai târziu, ca şef al clubului polon, a jucat rol decisiv sub toate guvernele. În 1881 a fost ales pres. al dietei imperiale. Din cauza surzeniei însă, în 1893 a renunţat la preşidenţia, numit fiind membru al casei seniorilor. Nu a luat însă parte la şedinţe, ci şi-a trăit restul vieţii în completă retragere.

Comitetul naţional studenţesc. Duminecă s'a făcut la Bucureşti alegerea comitetului naţional studenţesc. Votarea a durat până seara, ear' parte la vot au luat peste o mie de studenţi. Au eşit aleşi următorii domni: Basil Demotescu, Petre Budu, M. V. Mavrodin, Const. Xeni, Const. Orănescu, Stefan Bibianu, St. Nicolescu, G. Severeanu, Apostol Zamfirescu, Albu-Vasluiu, P. Stoenscu-Focşani.

Esamene de maturitate extraordinare se vor ţine în Cluj în 9—14 Decembrie scripturistice, ear' în 16 Decembrie verbale, având a se face eşinţa în 8 Decembrie cei care s'au înscris la examenul complet, ear' în 15 Decembrie cei care au să se facă esamen suplinitor sau de emendare.

Concurs bisericesc. Pentru ocuparea postului de paroh în Agribioiu cu filia Căpuşul-mare, parohie gr.-or. de clasa III. în protopresbiteratul Clujului, este scris concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Post de notar cercual. Dela pretura din Teaca (Teke) este scris concurs pentru ocuparea postului de notar în cercul Ida-mare compus din comunele Ida-mare şi Buduleu. Dotaţiunea 840 fl. în bani (în cari şi onorarul de 80 fl. pentru purtarea matriculelor), quartir şi taxele statutare pentru lucrările private. Termin de concurs 14 Decembrie st. n.

Szell şi — cultura maghiară. Reuniunea culturală a comitatului Vas. şi-a ținut în Szombathely adunarea constituantă şi din prilejul acesta a trimis ministrului-president Szell o telegramă de felicitare. Răspunzând la aceasta ministrul-president Szell se laudă că pe toate terenele activităţii sale publice a luptat cu neobosită rivnă, şi luptă şi acum pentru răspândirea culturii naţionale maghiare. Tocmai de aceea — zice el — salut cu bucurie ori-ce acţiune, ori-ce asociere, care-şi are drept scop promovarea ninsunţelor civilizaţiunii publice naţionale. Imi serveşte spre deosebire bucurie, că şi inteligenţa comitatului Vas vede sosit timpul, ca în interesul dezvoltării culturii naţionale să se unească pentru acţiune comună şi să exploateze întru realisarea înaltului scop naţional puterea ce reside în unire.

Vernisaj la Petersburg. Alaltăieri s'a deschis în Petersburg expoziţia de pictură prin însuşi Țarul Nicolae II. La expoziţie sunt espuse tablouri de ale pictorilor din Ungaria, cari — o sută tablouri — formează un grup deosebit de cel al pictorilor austriaci.

Consul arestat. Kir Theophilados viceconsul grec în Bruxella a arestat. A înşelat prin escrocheria banca centrală din Antwerpen cu 30.000 de fr., o bancă din Paris cu 150.000 fr. şi o bancă din România cu 50.000 fr. Grecoteiul era şeful unei bande de înşelători, prin cari comitea escrocheriile.

Eroare, ori minciună? Partea cea mai mare a presei ungureşti, chiar şi „Alkotmány” — în redacţia căruiua sânt şi profeţi — raportă despre cazul deli Bozovici sub titlul „Királysértó román jegyző, deşi din numele notarului cu pricina, dacă pe altă cale nu se pot informa, pot să afle foarte sigur, că această zădărnă şi Români, ci Maghiar. Căci „Szathmáry Mátyás” e nume get-beget unguresc. Ei! Dar' cinstitei prese patriotice îi vine mai bine la socoteală să

mintă, ori să întortocheze lucrul, decât să deie în vileag isprava fătăturii sub adevărata firmă.

Călărit în moarte. În curtea hergheliei din Sepşi-Sângeorgiu, la şcoala de călărit, recruta Nicolae Vlad a căzut de pe cal şi a murit. Răposatul, unicul fiu al unei văduve din comitatul Hunedoarei, a fost înmormântat alaltăieri cu mare pompă militară.

Ars de viu. Locotenentul Frideric Hoffmann-Smutni, adjutant la reg. de infanterie nr. 25 în Viena, zilele trecute spălându-şi mânuşile, benzina a luat foc dela flacăra luminei şi a explodat. După chinuri de două ore locotenentul a murit de arsurile îndurate.

Şi mort îl persecută soartea! În casa de moruri din Budapesta zilele trecute a murit un biet nenorocit, cu numele Ioan Németh. Sămbătă după amezii i-a fost înmormântarea. Căi dela carul funebru spăriindu-se de ceva au luat-o la fugă nebună, au isbit carul de un stîlp şi l-au răsturnat, cosciugul s'a durigat cât colo şi s'a deschis, căzând afară cadavrul. Cu mare greu au oprit apoi caii, au pus cadavrul în cosciug, apoi pe car, şi au plecat spre cimiter.

Milioane fumate. Direcţia centrală din Budapesta a fabricelor de tutun publică un prospect despre ţigările, ţigaretele şi tutunul trecut în cele trei pătrare ale anului curent. Conform acestui prospect consumul tutunului s'a urcat cu aproape trei pătrare de milion florini faţă cu acelaşi timp al anului trecut. Ţigări indigene s'au vândut 365,406 105 bucăţi, ţigarete 706,752,215 bucăţi. În bani regia tutunurilor a dat statului în acest timp un venit de 38,014,893 fl. 90 cr., cu 745,266 fl. 88 cr. mai mult decât în anul trecut.

Testamentul soldaţilor englezi. Soldatul englez, când pleacă la răboiul îi face testament. Sânt trei feluri de teste care se fac în fiecare rând capătă gata formularul de care are lipsă. Un formular e pentru soldaţii căsătoriţi, cu nevastă şi băieţi, al doilea e pentru cei necăsătoriţi, ear' al treilea este pentru cei mai săraci soldaţi, de oare-ce fiecare soldat, plecând la răboi, are drept să pretindă dela stat o despăgubire de 75 franci, ear' dacă s'a terminat campania, despăgubirea se urcă la 150—200 franci. Dacă soldatul cade în luptă, suma de despăgubire o capătă văduva, orfanii, adică moştenitorii lui.

Atragem atenţiunea p. t. întreprinzătorilor români asupra inseratului nostru de pe pagina a IV-a: „Moară de vândut”.

Convorbiri intime.

— Prin telefon... De-ntârziere Să am pardon. — În Arad — începe vorbă — Sed doi deplorabili frateri, Pe când sorb în han o ciorbă, La desbateri... — Şirianu. Când eram eu la „Tribuna”, — Pretene Bălan ascultă! — Adresam „Albinii” ntr'una Vre-o insultă. Dar' acum „autorisaţii” Au schimbat cu totul bina... Astăzi fac ochi dulci ingraţii Cu „Albina”. Ei, şi nu-i destul atâta „Ţi-o spun numai între şire, Că în loc să-şi dea cu băta, Fac unire... Căci s'au oferit, amice, Doi cataloci în „Tribuna”, O statuie să ridice Lui Şaguna! Înzădar mai fac paradă, Ei au alt plan! — Bagi de seamă... Dar' de vanc şi Osvadă Nu 'mi-e teamă. Am picioare înşi şi svelte, — De-s silit, sar pe fereastră, Căci se ştii, ei sânt unelte Contra noastră. — Bălanu. Până-i cald se bate ferul: Este bine a te teme... Să le smulgem dar' misterul De cu vreme. Azi „Tribuna” nu m'e nşea! Nu mai dau pe ea o iască, Căci m'a scos doar' la iveală De sub mască. Zău, e semn de decadenţă, (Kir Bălan întreg se sfarmă) Pentru o corespondenţă — Ce alarmă! Asta cere răscumare! Hai, să le jucăm o farsă: „Reproducem” o scrisoare, Ca să-i arză... Astfel, lângă oase-roase, Fac meru la planuri sterpe Aste două veninoase Firi de şorpe. Pitpaic.

Ştiri mărunte. La gara din Sternthal, lângă Graz, din cauza negurei s'au ciocnit Sămbătă noaptea două trenuri. Un conductor a murit, un maşinist a fost rănit grav şi opt vagoane s'au sfărmat.

Înveştătorul Isidor Goldstein în decembrie în una din sările trece s'au înecat în mo-cirula unei strade laterale, pe unde voise să ajungă mai curând acasă.

— În Cluj s'au sistat-se epidemia boalei de rimători, şi la sfârşit carantina, putându-se bine ai obicinuitul tirg de rimători.

— În Volosca a murit subit în 1 Dec. vânduva fiziicianului Hermann v. Helmholz. Merdesu la înmormântarea cumnatului seu Schimid v. Zabierov, fost pres. al ţerei.

— În oraşul Bordj-Bou-Ariedidj din Algeria doamna Alvises a fost aleasă zilele trecute membră în consiliul comunal. Primul cas în coloniea franceză, că o femeie e aleasă la asemenia funcţiunii publice.

ECONOMIE.

Scumpirea banilor.

(Urmare şi fine).

Era nouă în dezvoltarea economică a ţărilor europene se începe de pe la mijlocul secolului present. Şi de oare-ce în această evoluţie Germania are rolul de conducător, mă voiu estinde mai mult asupra ei.

Germania a luat dela 1870 încoace pe toate terenele un avânt, care urzitorii răboiului din 70/71 poate nici nu l-au visat.

Contribuţia de răboi de 5 miliarde franci plătită de Francoizi, a pus temelii durabile economiei de stat şi circumspăcării guvern german a putut începe lucrări mari de importanţă generală, cari au adus în mişcare industria şi a avut influenţă binefăcătoare asupra economiei naţionale.

În cea mai strînsă legătură a fost cu industria crearea unei flote puternice de comericiu şi de răboi, sporierea armatei, conceperea şi executarea căilor de comunicaţie, cum sânt canalisările şi drumurile de fer.

Factor social însemnat a fost şi înmulţirea rapidă a populaţiei în legătură cu asta dezvoltarea activităţii industriale şi coloniale.

În urma unei invasiunii aşa de mare de capital şi în urma politice sănătoase sociale şi de stat întreprinderile de tot felul s'au înmulţit şi s'au transplantat şi în colonii, legând capitale însemnate, nu numai indigene, dar' şi străine.

Exploatarea nouelor colonii din Africa şi Asia, precum şi dezvoltarea ţărilor americane şi în special a celor romanece, cum sânt Argentina, Chile, Brazilia etc. au trezit spiritul de întreprindere şi a celorlalte popoare apusene.

Avântul acesta pare a fi ajuns culmea în timpurile cele mai recente, de când cu ocupaţiunile din Asia-mică (China).

Capital german lucrează în present la întreprinderile din Argentina, Kamerun, Togo, Kiautschau, Shanghai etc. Capital german e angajat la drumurile de fer din Asia-mică (Turcia).

Amintirea numai noua linie înfiinţată între Berlin—Constanţa—Istanbulopol cu continuarea spre Angora—Bagdad — sinul persic.

Linia asta e şi pentru noi de importanţă, trecând ea prin România şi putând, de servii şi interesele noastre în Orient, mai cu seamă dacă nu s'ar jertfi totul pentru Fiume în detrimentul celorlalte părţi ale ţerei.

Anglia e ocupată cu răboiul în contra Burilor şi marile liferări pentru armată, atât în alimente cât şi material de răboi. trag din circulaţie în formă de cauţiuni sume enorme. Totodată prin acest răboi e împedecată şi producţia de aur din Africa-sudică, ce se evaluează la circa 16 mil. funţi anual. Cantitatea asta asemenea se subtrage circulaţiunii.

Rusia construieşte linia trans-siberiană şi zideşte port de primul rang în Wladivostok.

Olanda şi Belgia au început să-şi plaseze capitalele în întreprinderile de bancă şi industrie (petroleum) din România şi în parte Bulgaria.

Francia e mai neactivă — ocupată fiind cu încercături interne — şi de aceea şi vedem că acolo cifra de do-bânzi s'a urcat numai cu 1/4%.

Trecerea Japoniei şi Indiei, precum şi a monarhiei noastre la valuta de aur nu s'a putut efectua fără-ca ţările respective să nu caute a-şi îmbogăţi specul metallic de aur, fie pe calea politice interne, fie pe calea cumpărării dela străini.

Toate acestea au avut de urmare legarea de sume în valoare de sute de milioane cari se subtrage circulaţiunii. Eată pentru-ce banii sânt aşa de scumpi.

Dacă am vol din cele espuse să tragem concluzie pentru viitor, şi să ştim dacă această scumpire va fi durabilă sau e numai un simplu trecător, n'am avut decât să le comparăm cu eventualităţile posibile şi dezvoltarea politice în present.

Şi anume: Anglia încurcată într'un răboi costisitor şi sângeros, al cărui sfârşit, mai cu seamă în urma evenimentelor mai recente, apare foarte dubios;

Germania odihnită şi plină de forţă căutând pe întreg rotogolul de buşeuiri pentru a ajunge la drumul de fer transiberian până la Oceanul-pacific şi golul persic.

Rusia ocupată cu planuri măreţe în Asia şi dându-şi toate străduinţele pentru a ajunge cu drumul de fer transiberian până la Oceanul-pacific şi golul persic.

Considerând toate aceste din premisele amintite ne vom face concludii că pentru ajungerea acestor scopuri sânt întocmai ca şi într'un răboi, trei lucruri de lipsă: bani, bani, şi încă odată bani.

Prin urmare de ieftinirea banilor şi scăderea utalului de sinecra nu este speranţă nici în mai aproapele viitor.

Eugen Vanceu.

Un călindar model — pentru popor.

Sub acest titlu, „Patria”, organul partidului naţional din Bucovina scrie următoarele:

Afându-ne în sezonul apariţiei călindarelor pentru anul viitor, răsar şi la noi pe încetal paţinele călindare româneşti, cari au menirea să îmbogăţească literatura calendaristică, acest ram atât de important îndeosebi pentru noi Români. Intre puţinele călindare menite pentru a servi drept busolă poporului nostru în toate afacerile cari îl privesc mai aproape în decursul muncii sale de peste an ocupă un loc principal, dacă nu chiar primul loc „Călindarul Poporului” pe anul viset 1900 apărut în editura societăţii pe acţiuni „Tipografia” din Sibiu, care s'a trimis şi redacţiunii noastre.

Acest călindar, care intră în al XV-lea an al existenţei sale şi care se estinde pe 155 pagini oct. mic, plus numeroase pagini în oct. folio, este adevărată podoabă a literaturii noastre calendaristice.

Edat sub egida dirigenţei ziarelor „Tribuna” şi „Foaia Poporului”, „Călindarul Poporului” nici n'a putut fi alta decât un adevărat călindar naţional, edat anume în bine înţelesul folos al poporului nostru.

Partea primă a călindarului conţine în mod detaliat obicinuitele date calendaristice pentru usul de toate zilele. Partea a doua — şi aceasta este ceea ce distinge acest călindar de alte scrieri de soutil acesta — constite o pagină aleasă din mişcările noastre literare, naţionale, culturale, economice şi aşa m. d Pe 115 pagini aflăm vrei-o 14 articoli literari, istorici, economici, ca de exemplu: „Regina binefăcătoare”, duioasă peveste scrisă de Carmen Sylva, apoi un tractat istoric „Din vremea resmiriţei” (1848—1849) de Iudita Secula, un şir de povestiri „Din răboiul Românilor cu Turcii” de G. Coşbuc, „Români la Roma” etc., şi fine. nume.

De o deosebită importanţă este şi în anul acesta rubrica „Răvaşul nostru”, care conţine pe 40 pagini evenimentele cele mai importante pe toate terenele în anul 1899 între Români din Ardeal, Ungaria, România şi Bucovina şi în genere în lumea mare.

Răvaşul acesta e un perfect catalist al mişcărilor naţionale româneşti în scurte dar' precise liniamente. Pentru delectarea ochiului s'a îngrijit direcţiunea prin ilustrarea călindarului cu vre-o 20 tablouri bine reuşite, cari se referă la mişcările Românilor.

Şi acest călindar cu un material atât de bogat costă broşurat numai 20 cr. plus 5 cr., ear' compactat în pânză de salo 50 cr. şi 10 cr. porto.

Animăm din tot adinsul inteligenţa şi poporul nostru, ca să-şi procure acest călindar folositor, care face totată onoarea editurii seie. Atragem totodată şi deosebitor atenţiunea a editorilor călindarului nostru bucovinean. asupra acestui călindar, domn de a fi imitat în toate privinţele.

Luminarea poporului nostru este doar' prima noastră datorinţă. Şi mai cu seamă noi Bucovinenii trebuie să apreciam astfel de scrieri menite pentru luminarea ţării noastre necăjite.

v.—t.—r.

INFORMAŢIUNI.

„Familia”. Apare în fiecare Duminecă în Oradea-mare. Abonament pe an 8 fl., pe o jumătate pe an 4 fl., pe 3 luni 2 fl. Pentru România pe an 20 lei. Anul XXXII, nr. 47 din 3 Decembrie n. are următorul sumar: Duşmănie, noveletă, de A. C. Domşa (fine). — Revedere, poesie, de Sân-Petreanu. — Dama din vechime şi băile (varietate). — Fericit, de Vi-Ni. — Cât timp se poate trăi fără mâncare (varietate). — Cornel. — Premiile Academiei Române pe a. 1900. — Stiri teatrale, musicale, de pictură, bisericesti-şcolare şi sociale.

Ilustraţiuni: Cântecul (un tip de femeie cântând din liră) şi Băiatul spăriat

Despre „Tragedia Calvarului” scrie „Transilvania” astfel:

Scriere, ce tractează divina tragedie a Mântuiri, primită de noastre; e deja a patra lucrare literară, cu care harnicii membri ai societăţii „I. M. Clain” surprind publicul românesc. Traducerea e vrednică de original, pe care ni-l redă în un limbaj frumos românesc. Esecuţiunea tehnică e neescepţionabilă, brăzdarrea e în stil antic franţuzesc, ce dă cărţii o formă mult atrăgătoare şi elegantă.

Din public. *)

CONVOCARE.

Reuniunea de cântări a plugarilor români din Şomcuţa-mare — în sensul §-ului 28 din statute — va ţine adunare generală anuală în 24 Decembrie a. c. st. n., la 3 ore d. m., în localitatea şcolăiei conf. gr.-cat. română din loc.

Obiectele vor fi:

- 1. Raportul casarului reuniunii. — 2. Raportul bibliotecarului reuniunii. — 3. Raportul cond. corului. — 4. Alegerea noului comitet pe timp de un an. — 5. Inscierarea şi primirea membrilor noi. — 6. Statorirea bugetului pe anul 1900. — 7. Eventuale propuneri făcute de membrii reuniunii.

Rapoartele de mai sus —3 sunt a se face în scris, în cel mai exact mod şi cu toată minuţiositatea.

Şomcuţa-mare, 15 Noembrie 1899.

Nicolau Nilvan, preş. reun.

Elie Pop, not. subst. şi cond. corului.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacţiunea nu e responsabilă. Red.

MAI NOU.

Etallonul de interes.

Din Viena se telegrafează: Banca austro-ungară a redus etallonul de interese de escompt la 5 1/2%.

La

Abonament lunar

pentru Decembrie st. vechiu învitat Adminstraţia şcolii „TRIBUNA”.

Teatru oraşeneso în Sibiu.

Direcţiunea: Leo Bauer.

Joi, 7 Decembrie n.

D-na Iosefina Makesch, ca oaspe. KOMTESSE GUCKERL. Comedie în 3 acte. de Schönthan şi Koppel-Ellfeld.

Începutul la 7 ore seara.

Sosiţi în Sibiu.

La 6 Decembrie n. 1899.

Hotel „Împăratul Românilor”: Pogány din Aiud, Olariu din Cudjir, proprietari; Dr. Kovács, medic de reg. din Braşov; Menna, ofi-cial din Braşov; Remensberger din Zürich, Löw din Braşov, Meisel, Silberbauer, Altmann, Weiss, Beck, din Viena, Lukács, din Budapesta, eomercianţi.

Hotel „Neurührer”: Kaba, privatier din Cluj.

Hotel „Meltzer”: Boita, sublocotenent din Tohan; Chendi, preot din Şaroşul-săsece; Friedsmann, măcelar din Cincu-mare; Schuster, Hartmann, din Valldid, curatori bis.; Siona, voluntar din Zirneşti; Brandeschott, notar din Telmer.

Bibliografie.

Voci de presă asupra „Călimdarului Poporului”.

Presă noastră, ca totdeauna, nu are decât vorbe de laudă pentru „Călimdarul Poporului”. Eată câteva voci:

„Epoca”.

„Epoca” din București anunță astfel „Călimdarul” nostru:

Al apărut bine reputatul „Călimdar al Poporului” (pe 1900) editat de societatea „Tipografia” din Sibiu cu o bogată și frumoasă materie literară.

„Călimdarul Poporului” intrând în al 16-lea an al existenței sale, numărul acesta e într-o ediție jubilară.

„Albina”.

Este al 15-lea an al apariției acestui popular, interesant și mult folositor călimdar, care n'ar trebui să lipsească din casa nici unui bun Român.

„Răvașul nostru” este titlul sub care se găsesc în acest călimdar toate peripecile prin care trece chestia națională. Ilustrații bine executate fac din această lucrare o carte atractivă și plină de cunostințe absolut necesare mai cu seamă pentru Românii de peste munți.

„Transilvania”.

E binecunoscutul și bine văzutul oaspe al poporului nostru, călimdarul întocmit cu adevărată pricepere pentru trebuințele poporului, primit și până acum numai cu elogii din partea presei noastre chiar și dincolo de Carpați.

Progresul ce-l face acest călimdar din an în an e foarte îmbucurător; în anul acesta e mai bogat cu o coală întreagă, decât în anul trecut, rămânând cu toate acestea prețul vechiu de 20 cr.

Pe lângă partea obișnuită calendaristică, întocmită cu îngrijire deosebită, cuprinde o parte literară bogată și variată, ca și care rar găsești în călimdarele noastre cele mai alese.

De un interes deosebit este rubrica „Răvașul nostru” (Septembrie 1898—Octombrie 1899), lucrat de Ioan Scurtu, care se întinde pe 34 pag. și ne oferă o oglindă completă despre mersul tuturor afacerilor noastre.

Călimdarul e bogat ilustrat, ear' tiparul nu lasă nimic de dorit.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 6 Decembrie n. 1899.

Table with 3 columns: Item, Buy price, Sell price. Includes Hartie-monetă română, Lire turcești, Imperiali (15 R. aur), Ruble rusești 100 à, Galbeni, Napoleon-d'ori, 100 Marce germane, Livre sterling.

Bursa de Budapesta.

Din 4 Decembrie n. 1899.

Table with 3 columns: Item, Buy price, Sell price. Includes Renta de aur ung. 4%, Impremutul câștilor ferate ung., Bonuri rurale ung., Obligatiunile desp. regalilor, Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin, Renta de hârtie austriacă, Losuri austriace din 1860, Acțiunile băncii austro-ungare, Scrieri fonciare ale institutului de credit și economii „Albina”, Galbeni împărătești, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, London 10 Livre sterlingi.

Bursa de Viena.

Din 4 Decembrie n. 1899.

Table with 3 columns: Item, Buy price, Sell price. Includes Renta de aur 4%, Impremutul câștilor ferate ung., Bonuri rurale ung., Renta de hârtie austriacă, Losuri austriace din 1860, Acțiunile băncii austro-ungare.

Bursa de București.

Din 20 Noembrie v.

Table with 3 columns: Item, Buy price, Sell price. Includes 5% Renta perpetuă, 5% am. 1881, 5% am. 1892, 5% am. 1893, 5% am. 1894, 5% am. 1899, 5% am. 1890, 5% am. 1895, 5% am. 1896, 5% am. 1898, 4% Fonc. rur., 4% Fonc. rur. urb. Buc., 5% Iași, Banca Națion., Agricola, României, de scont, Dac. Rom., Naționala, Patria, Canstrucții, Basalt artificial, Tramv. nou, Baia centrală.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltoș. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Anunț.

În 20 Decembrie a. e. se dă în arândă, pe calea licitațiunei, proprietatea văduvei Eva lui Ioan Istade din Cenade (Sz.-Csanád), constătoare din 230 jugere, arător, luncă și pășunat.

Licitația se va ține la casa văduvei (marginea hotarului Cenadiei). [373] 1-3

Moară de vândut.

În depărtare de un kilometru dela stațiunea Crăciunel (Karácsonfalva) se află o

moară fără iaz, patentată, cu 6 petri, cu o putere de 72 cai, care — murind proprietarul — se vinde din mână liberă, împreună cu cele 40 jugere pământ arător din jurul ei, pe lângă condițiuni ușoare de plătire.

Adresa: Maria Vlăsa în Blaj (Balázsfalva). [371] 1-3

Pentru toate

sortirile la loteria de binefacere

în favorul spitalului rennimei de polițienească din Budapesta

un los costă numai

I coroană.

Câștigul prime pal în valoare de [856] 6—15

100.000

coroane

5 câștiguri à 20.000 cor. etc., pe cari, la dorință, direcțiunea le răscumpără cu bani gata, pe lângă detragerea à 20% din suma valoriei.

Prima sortire irevocabil la 4 Ianuarie st. n.

Comande efectuește prompt: Biroul loteriei de binefacere, IV. strada Kossuth-Lajos nr. 1.

Cine vrea să câștige 400 mărci (circa 250 florini) câștig lunar, garantat, cinstit și fără risc poate se câștiga, aceia care își trimit adresa și o marcă postală sub V. 21 la Annoncen-Exped. K. F. Wojtan, Leipzig-Lindenau. [315] 20—52

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu. Se află de vânzare: George du Maurier

TRILBY. IN ROMANEȘTE DE AFIN DE LA TUSCIA. Prețul 1 fl. v. a. plus 5 cr. porto.

La librăria „Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu se vând: Operele preotului Kneipp: Sfaturi asupra sănătății copiilor sau îngrijirile ce trebuiesc date copiilor bolnavi și sănătoși. Prețul 1 fl. v. a. Precum și CURA DE APĂ. Cum trebuie să trăiți. Testamentul meu și Conferențe publice. Prețul 1 fl. 50 cr.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu. CARTEA DUREREI care foarte potrivit s'ar pute numi CARTEA MÂNGĂIEREI nu se mai află de vânzare decât în număr restrins de exemplare elegant compactate! Un exemplar costă 1 fl. 50 + 5 cr. porto. Se poate folosi și ca carte de rugăciuni. Această carte a fost recomandată de către Exc. Sa Metropolitul Victor Mihăiți de Apșa printr'un circular special.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu. Se află de vânzare: HOMO SUM. ROMAN DE GEORGE EBERS. Prețul 1 fl. sau 2 lei 50 bani. Comande se pot face la „Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare opul premiat și publicat de Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român POVEȘTI DIN POPOR adunate de Ioan Pop-Retegeanu. Acest op., care se extinde pe 216 pagini, cuprinzând cele mai frumoase povești și la urmă însemnare a provincialismelor, costă numai 50 cr. plus 10 cr. porto.

Convocare. Domnii acționari ai societății comerciale pe acții „Concordia”, Sibiu, se invită prin aceasta la a II-a adunare generală ordinară care va avè loc Sâmbătă, în 23 Decembrie 1899, la 10 ore a. m., în Sibiu (strada Baier nr. 1). Obiectele de pertractare sânt: 1. Raportul direcțiunei. 2. Bilanțul anual și raportul comitetului de supraveghere. Acei domni acționari cari voesc să participe la această adunare generală sânt rugați să își depună acțiunile eventuale dovezile de plenipotență la casa societății până cel mult Joi, în 21 Decembrie, la 5 ore p. m. (§. 24 din statute). Direcțiunea societății comerciale pe acții „Concordia”.

OSKAR de MILLER sucursuală în Sibiu. Domnul Oskar de Miller în München, înființatorul construcțiunei de electricitate în Sibiu și a altor numeroase construcțiuni, precum a construcțiunei de electricitate în Lauffen-Heilbronn a./N., Cassel, Frankfurt a./M., Fürstenfeld-Bruck, Kaiserslautern, Strassburg i./E., Nürnberg, Dachau, Holzkirchen, Wiesbaden, Schwandorf, Rothenburg o./Tauber, Mittenwald, Bozen-Meran, Matriei în Tirol, construcțiunile dela riul Isar în München, a celei ferate electrice Mecklenburgn-Tettman și a. m. în legătură cu construcțiunea de electricitate din Sibiu la dorința din mai multe părți a înființat o sucursuală în Sibiu — strada Urezului nr. 9 pentru diferite stabilimente tehnice și electrice, a căror realizare are să urmeze în Transilvania, Ungaria-sudică și eventual în Romania, și pe subscrisul 'a-a încredințat cu reprezentarea. Sucursuala Oskar de Miller se va ocupa cu darea de informațiuni și primirea de comande pentru lumina electrică, planuri pentru folosirea puterii de apă ș. a. ș. a. în comune urbane și rurale și stabilimentele industriale, și în ramurile acestea mijloacele compunerii proiectelor de clădire în biroul central (Oskar de Miller, bureau pentru planuri tehnice în München, Ferdinand Miller-Platz nr. 3). La dorință subscrisul ese afară pentru luarea oculațiunei la fața locului. Gustav Dietrich, reprezentantul sucursualei Oskar de Miller, Sibiu, strada Urezului nr. 9.

„Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu Strada Poplăcii Nr. 15. Biblioteca populară a „Tribunei”. 1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip, broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani. 2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani. 3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani. 4. Pipéruș Pétru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani. 5. Păcală și Tândală. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani. 6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culeștor-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani. 7. Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani. 8. Colăciștii. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Vicin. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani. 9. Fieca a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani. 10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani. 11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani. 12. Îndrăcitușul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani. 13. Răstăm de mamă. Legendă populară din gural Năsbudini. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani. 14. Bunica de Bojona Némcová, tradusă din limba breasă de prof. Dr. Urban Isariuk. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 8 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani. 15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani. 16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani. 17. Pe pământul Turoului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani. 18. Căldărnaș cu trei picioare. Poveste franțosească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genway. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani. 19. Cenușoara. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani. 20. Un pețitor îndrăcituș. Novela de Björnsterne Björnson. (1866). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani. 21. Prietenul meu Vântură-Teard. Din novelele californiene ale lui Bret Harter. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani. 22. Ecăpărătoarea. Din poveștile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani. 23. Fata Crăiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani. 24. Strigoica. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani. 25. Drama mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani. 26. Tsina unei vieți. De Björnsterne Björnson (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani. 27. Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani. 28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani. 29. Sgârșitul. Comedia de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani. 30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani. 31. Nuscu-impărat. Poveste din popor de „Mărgineanu”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani. 32. Dina-impărătoasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanu”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani. 33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani. 34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan F. Lăzar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani. 35. Un idil în Roșeni. Novela de Bret Harter. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani. 36. Baba iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani. 37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani. 38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani. 39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani. 40. O partidă în patru. De Antoniu Ghislașsoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani. 41. Posacul bun de inimă. Comedia în 5 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani. 42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani. 43. Mica Fădăta. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani. 44. Rusalin păcurarul. Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani. 45. Roma învină. Tragedie în 5 acte de Alexandre Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani. 46. Clara Milici. Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Elena Hedeș. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani. O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani. Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.